

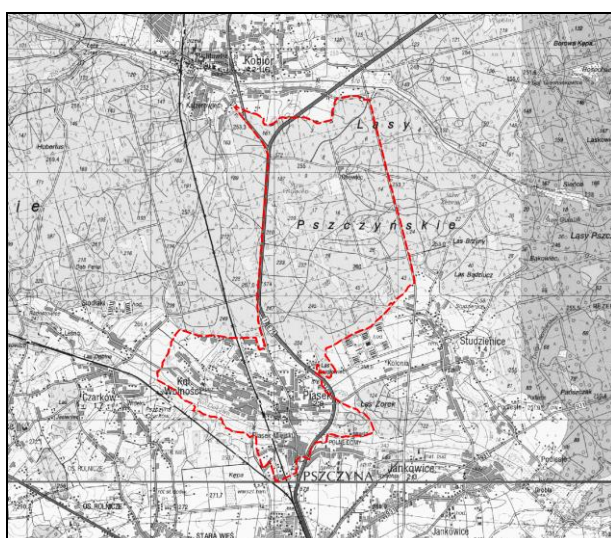
Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH SOŁECTWA PIASEK

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autorzy: Sylwia Miłowska
Tomasz Miłowski

Data wykonania: luty 2014 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	8
1.1	Cel, zakres pracy, powiązania z innymi dokumentami	4
1.2	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	5
1.3	Cele ochrony środowiska oraz sposoby ich realizacji w planie	6
1.4	Ustalenia i główne cele miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	6
2.	Charakterystyka środowiska	8
2.1	Położenie fizyczno-geograficzne	8
2.2	Budowa geologiczna	8
2.3	Wody powierzchniowe	8
2.4	Wody podziemne	9
2.5	Klimat	10
2.6	Powierzchnia ziemi	10
2.6.1	Ukształtowanie terenu	10
2.6.2	Gleby	11
2.7	Zasoby naturalne	14
2.8	Środowisko przyrodnicze	14
2.9	Obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r.	16
2.10	Krajobraz	16
2.11	Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	16
3.	Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń planu	17
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska	17
5.	Skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń planu	18
5.1	Wpływ na wody powierzchniowe	18
5.2	Wpływ na wody podziemne	18
5.3	Wpływ na klimat	18
5.4	Powierzchnia ziemi	19
5.4.1	Wpływ na ukształtowanie terenu	19
5.4.2	Wpływ na gleby	19
5.5	Wpływ na zasoby naturalne	19
5.6	Wpływ na środowisko przyrodnicze	19
5.7	Wpływ na obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r.	20
5.8	Wpływ na krajobraz	21
5.9	Wpływ na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	21
5.10	Wpływ na warunki i jakość życia mieszkańców	21
5.10.1	Jakość powietrza atmosferycznego	21
5.10.2	Klimat akustyczny.....	22
5.10.3	Pole elektromagnetyczne	22
5.10.4	Gospodarka odpadami	22
5.10.5	Zagrożenie powodziowe	22
5.10.6	Zagrożenie osuwiskowe	22
6.	Przewidywane możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.....	22
7.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	23

8.	Możliwości rozwiązań alternatywnych dla obszaru Natura 2000	24
9.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	24
10.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25
11.	Literatura	27

Spis rysunków

Rys. 1 Wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna sporządzona w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku w lutym 2014 r.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu naruszają zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Do pozostałych celów realizacji prognozy zalicza się:

- a) wyeliminowanie jeszcze na etapie sporządzania planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia,
- b) ocenę skutków oddziaływania przyjętych kierunków zagospodarowania gminy na środowisko, a co za tym idzie określenie wpływu nowego przeznaczenia terenów na poszczególne rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania tych obszarów,
- c) wprowadzenie ustaleń umożliwiających działalność gospodarczą na analizowanym terenie i zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych,
- d) ocenę na ile ustalenia planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone, czy też zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Reasumując prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

- a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
 - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- b) określa, analizuje i ocenia
- istniejący stan środowiska,
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem nr WOOŚ.411.119.2013.RK1 z dnia 17 czerwca 2013 oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach pismem znak 17/NS/ZNS.522-21/530/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Piasek w gminie Pszczyna powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r.;
- tekst i rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Pszczyna z 2012 r., (uchwała Nr XXVI/340/12 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 29 listopada 2012 r.);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała nr XXXIV/310/05 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu sołectwa Piasek;
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla mpzp sołectwa Piasek w granicach administracyjnych z listopada 2013 r., Geologic Tomasz Miłowski;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,

- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w miesiącach październik 2013 - luty 2014 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI W PLANIE

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na analizowanym terenie obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała nr XXXIV/310/05 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu sołectwa Piasek. Obecnie opracowywany plan jest związany z uchwaleniem nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w 2012 r., które uwzględniło wiele z uwag mieszkańców, które w wersji planu z 2005 r., która opierała się na studium z 1999 r. nie mogły zostać uwzględnione. W zdecydowanej większości wnioski mieszkańców dotyczyły ustalenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Sołectwo Piasek bardzo wyraźnie dzieli się na część północną w całości zajęta przez lasy i część południową, gdzie dominuje rozproszona zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, przeplatana niewielkimi polami uprawnymi, które często pozostają w uprawie. Projekt planu zakłada znaczące poszerzenie funkcji mieszkaniowej, która będzie miała formę uzupełnienia istniejących terenów zabudowanych. W razie wykorzystania wszystkich terenów powstałby jednolity teren złożony głównie z zabudowy jednorodzinnej, który miałby charakter podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodziną. W celu obsługi komunikacyjnej nowych terenów w projekcie planu zaplanowano kilkanaście niewielkich dróg klas dojazdowa. Za niezwykle pozytywne należy uznać, że pozostawiono dolinę Dokawy oraz tereny Lasów Pszczyńsko-Kobiórskich wolne od zabudowy. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały uwzględnione udokumentowane złoża węgla kamiennego znajdujące się pod całym terenem sołectwa oraz pomnik przyrody Aleja Dębowa.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znalazły się następujące przeznaczenia podstawowe terenów:

- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MNZ – tereny ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej,
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- US – tereny sportu i rekreacji,
- RM – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- R – tereny rolnicze,
- ZL – tereny lasów,
- ZŁ – tereny zieleni niskiej w dolinach rzek i potoków,
- ZC – tereny cmentarza,
- WS – tereny wód powierzchniowych,
- KDS – tereny obiektów i urządzeń obsługi komunikacji drogowej,
- KK – tereny kolei,
- KD – tereny komunikacji drogowej, w tym:
 - KDGP – tereny dróg publicznych klasy „główna ruchu przyspieszonego”,
 - KDG – tereny dróg publicznych klasy „główna”,
 - KDZ – tereny dróg publicznych klasy „zbiorcza”,
 - KDL – tereny dróg publicznych klasy „lokalna”,
 - KDD – tereny dróg publicznych klasy „dojazdowa”,
 - KDX – tereny dróg pieszo-jezdnych,
 - KDW – tereny dróg wewnętrznych.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Pod względem administracyjnym analizowany obszar zlokalizowany jest w województwie śląskim, w gminie Pszczyna i obejmuje sołectwo Piasek, położone w północnej części gminy. Sołectwo graniczy od północy z gminą Kobiór, a od południa z miastem Pszczyna. Od wschodu i zachodu sołectwo graniczy z innymi sołectwami gminy Pszczyna: sołectwem Czarków od zachodu i sołectwem Studzienice od wschodu. Powierzchnia sołectwa Piasek to ok. 1227 ha, zamieszkują tu ok. 3342 osoby.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar znajduje się w podprowincji Podkarpacie Północne (51), w makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), w mezoregionie Równina Pszczyńska (512.21).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

W obszarze opracowania głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu. Geologiczna klasyfikacja zasadniczej części podłoża, to trzeciorzędowe utwory starszego miocenu **Nb** tworzone przez ility piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne. Na nich zalegają utwory związane głównie ze zlodowaceniem północnopolskim i w mniejszym stopniu środkowopolskim. Właściwie cały analizowany teren, za wyjątkiem doliny Dokawy, pokrywają rozległe powierzchnie piasków i żwirów wodnolodowcowych, wykształconych miejscami na iłach i mułkach zastoiskowych. W rejonie Lasów Kobiórskich można również spotkać dwie powierzchnie złożone z piasków wydmyowych. W dolinach cieków występują holocenijskie namuły den dolinnych ^f**H**.², a w wyższej części doliny Dokawy piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 0 – 2,5 m n.p. rzeki oraz 2,5 do 5 m n.p. rzeki.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Pod względem hydrograficznym analizowany obszar w całości należy do lewostronnego dorzecza Wisły. Głównym ciekim odwadniającym obszar sołectwa Piasek jest Dokawa, której źródła znajdują się na terenie Lasów Kobiórskich na północ od Radostowic w odległości ok. 4 km na zachód od granic sołectwa. Dokawa stanowi dopływ Pszczynki, na całej długości przepływu przez Piasek jest ciekim niewielkim, o charakterze śródpolnego potoku, o brzegach uregulowanych i o szerokości do 1 m. Drugim ciekim sołectwa, który posiada hydronim jest Dopływ ze Studzienic odwadniający południową część Lasów Pszczyńskich, jest to niewielki strumień odwadniający tereny leśne. Pozostałe cieki mają charakter rowów melioracyjnych. Zurbanizowana, południowa część sołectwa Piasek pod względem hydrograficznym jest dość uboga, znacznie gęstsza sieć cieków występuje w północnej, leśnej części sołectwa. Warto w tym miejscu wspomnieć o niewielkim cieku bez nazwy przepływającym od ul. Leśnej do ul. Słowackiego. Choć ciek ten jest niewielki i nie posiada nazwy, to jednak dość wyraźnie zaznacza się w morfologii terenu i zapewne przed okresem urbanizacji stanowił ważny, lokalny dopływ Dokawy. Niestety obecnie jest on miejscami całkowicie obudowany i „gubi” swój bieg.

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Wilanowski S. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2003 r.

Ryłko W., Paul Z., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Cieszyn, WG, Warszawa, 1994

Golonka J. i inni, Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Bielsko-Biała, WG, Warszawa, 1978

Zbiorniki wodne

Na obszarze sołectwa występuje 36 niewielkich stawów hodowlanych i oczek wodnych, ale ich łączna powierzchnia to zaledwie 8 ha. Największy staw ma zaledwie 2,25 ha (Staw Osowiec w Lasach Pszczyńskich), natomiast w dolinie Dokawy znajduje się kilka stawów o powierzchniach 0,5 do 0,7 ha. Na terenie sołectwa przeważają natomiast zupełnie niewielkie (0,1 ha i mniej) oczka wodne. Stawy i oczka wodne nie tworzą ciągów czy większych skupisk, usytuowane są bez wzajemnej łączności. Stawy i oczka wodne usytuowane są z dala od tras komunikacyjnych i turystycznych sołectwa i właściwie są niezauważalne dla jego krajobrazu.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie sołectwa Piasek, w oparciu o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2012 r. wyznaczono tereny zalewowe w dolinie Dokawy. Tereny te obejmują bezpośrednią, niezabudowaną (za wyjątkiem jednego terenu przy ul. Katowickiej) dolinę Dokawy. Należy zaznaczyć, że granice terenów zalewowych zostały wyznaczone na podstawie informacji Urzędu Gminy pozyskanych na podstawie historycznych powodzi, głównie z 1997 r. i 2010 r. RZGW i KZGW (szczególnie na Wstępnych Mapach Zagrożenia Powodziowego z 2011 r.) nie wykazywało na tych terenach zagrożeń powodziowych, co należy uznać za ewidentny błąd.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice obszar gminy wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego XXII, podregion przedkarpacko-śląski XXII 7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych.

Na obszarze sołectwa Piasek w profilu hydrogeologicznym występuje piętro wodonośne w utworach czwartorzędu, związane ono jest z doliną Dokawy. W piętrze tym wydzielono użytkowy poziom wodonośny³. Użytkowy poziom wodonośny zajmuje południową, zurbanizowaną część sołectwa, natomiast w części północnej, na terenie Lasów Pszczyńskich brak jest użytkowych poziomów wodonośnych.

Piętro wodonośne czwartorzędu budują piaski i żwiry wypełniające dolinę kopalną Dokawy. Generalnie występuje jeden poziom wodonośny, zwierciadło wody ma przeważnie charakter swobodny, tylko lokalnie napięty. W systemach dolinnych poziom wodonośny jest odkryty lub częściowo odkryty, a ruch wody odbywa się w ośrodku porowym. Własności hydrogeologiczne kompleksu żwirowo-piaszczystego, wypełniającego formy dolinne, są korzystne do gromadzenia i przewodzenia wody. Zawodniona warstwa leży na łąkach lub piaskach trzeciorzędowych i pozostaje w związku hydraulicznym z wodami powierzchniowymi i wodami trzeciorzędu.

Czwartorzędowy użytkowy poziom wodonośny zasilany jest wodami atmosferycznymi bezpośrednio na całym obszarze jego występowania. Wszystkie główne ciekі zaznaczają swój udział w postaci typowych wcięć drenażowych.

W czwartorzędowym piętrze wodonośnym wydzielono jedną jednostkę hydrogeologiczną 6abQ-TrIV. Średnia wydajność studni wierconej wynosi 30 – 50 m³/h, stopień zagrożenia tych wód jest wysoki, ze względu na obecność ognisk zanieczyszczeń i

³ Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Tychy, PIG, Warszawa 2002;

niską odporność poziomu wodonosnego. Jakość wody jest średnia (IIb), woda wymaga uzdatnienia. Wody te występują na głębokości 5 do 15 metrów p.p.t.

Tabela 1 Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Mięższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
6abQ-TrIV	Q-Tr	5 - 15 m	Śr. 10,9	45,7	498	259	207

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003), materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) w południowej części sołectwa wyznaczono GZWP nr 346 Zbiornik Pszczyna.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych teren sołectwa Piasek znajduje się w JCWPd nr 142.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na terenie sołectwa nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Według klasyfikacji klimatycznej Gumińskiego obszar opracowania leży na pograniczu dwóch dzielnic: podkarpackiej i podsudeckiej. Średnia roczna temperatura waha się od 7,5 do 8,5°C. (Pszczyna >8°C) Liczba dni z przymrozkiem to 100 do 150, dni z pokrywą śnieżną 60 do 90 (Pszczyna do 70). Średnioroczne sumy opadów to około 768 mm. Najwyższy opad miesięczny przypada na lipiec i wynosi 98 mm. Najniższe sumy miesięczne przypadają na styczeń i wynoszą do 45 mm. W rejonie Pszczyny dominują wiatry z sektora zachodniego (48% czasu roku) o prędkościach 2,4 – 2,9 m/s. Udział cisz sięga 19% czasu⁴.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Najniżej położone punkty znajdują się we wschodniej części sołectwa, w rejonie gdzie Dokawa opuszcza teren sołectwa. Rzędne terenu wynoszą tu ok. 240 m n.p.m. Natomiast najwyżej położone punkty znajdują się w południowo - zachodniej części sołectwa (rejon ul. Leśnej 261 m n.p.m.) oraz w Lasach Pszczyńskich gdzie rzędne wynoszą ok. 265 m n.p.m. Generalnie rzeźba terenu sołectwa jest mało urozmaicona, a to ze względu na położenie na rozległej wysoczyźnie polodowcowej, co szczególnie dobrze widoczne jest na płaskim terenie zajęтым przez Lasy Pszczyńskie. Dolina Dokawy słabo zaznacza się w terenie, choć jej obniżenie jest dość rozległe. Również teren zurbanizowanej części sołectwa zlokalizowany jest na płaskiej wysoczyźnie. Na terenie sołectwa brak jest bardziej wyraźnych form geomorfologicznych, na co ma wpływ zarówno powierzchniowa budowa geologiczna, jak i brak większych cieków.

⁴ Za Opracowaniem ekofizjograficznym, Weron, Katowice, 2008

Na terenie sołectwa nie występują również znaczące antropogeniczne formy geomorfologiczne takie jak wysokie wały, nasypy, czy też tak charakterystyczne dla krajobrazu śląska i obecne w gminach sąsiadujących z Pszczyną hałdy. Za formy takie można by uznać DK1 oraz linię kolejową Katowice – Bielsko Biała, jednak i one pozbawione są większych wkopów, czy nasypów.

Zjawiska osuwiskowe

Zgodnie z informacjami Starostwa Powiatowego w Pszczynie⁵ na terenie sołectwa nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

2.6.2 GLEBY

Sołectwo Piasek posiada zdecydowanie rolniczy charakter, choć wyraźnie zaznacza się rozbitcie na wybitnie leśną część północną i zurbanizowaną część południową. Według danych z mapy ewidencyjnej (patrz tabela nr 2) aż 87,48% powierzchni sołectwa stanowią grunty pozostające w gospodarowaniu rolnym, leśnym bądź też nieużytki. W strukturze użytkowania zdecydowanie przeważają grunty leśne, które stanowią 63,94 % powierzchni sołectwa. Grunty rolne zajmują 23,54% wszystkich użytków. Wśród gruntów rolnych przeważają grunty orne (12,34 % powierzchni sołectwa). Mniejszy udział mają łąki i pastwiska (6,17% i 2,91%). Łączny udział użytków rolnych to 288,77 ha, co stanowi 23,54% powierzchni sołectwa. Stawy stanowią zaledwie 0,42% jej powierzchni. Na mały udział powierzchni stawowych w strukturze użytków mają wpływ ich niewielkie rozmiary. Lasy zajmują ok. 784,45 ha, co stanowi ok. 63,84% powierzchni sołectwa. Niewielki jest udział zadrzewień, które zajmują tylko 1,24 ha. Wszystkie powierzchnie leśne i zadrzewione zajmują zatem ok. 784,25 ha, co stanowi ok. 63,94% powierzchni terenu. Jest to wartość znacznie wyższa niż średnia województwa (31,8%).

Typy gleb na terenie sołectwa reprezentowane są w zdecydowanej większości przez gleby brunatne wylugowane i kwaśne oraz gleby pseudobielicowe. Mniejsze powierzchnie zajmują czarne ziemie. Jeśli chodzi o kompleksy przydatności rolniczej to na terenie sołectwa nie można mówić o dużym zróżnicowaniu. Występuje tu głównie kompleks żytni słaby (6) oraz żytni bardzo słaby (7) oraz zbożowo-pastewny mocny (8), miejscami występują niewielkie płyty kompleksu żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego (4, 5). Spośród pozostałych kompleksów występują rozsiane w różnych częściach sołectwa płyty kompleksu pszennego bardzo dobrego (2), żytniego bardzo słabego (7) i zbożowo pastewnego słabego (9). W dolinach cieków, a w szczególności na całej rozciągłości doliny potoku Dokawa wyznaczono użytki zielone średnie (2z) i użytki zielone słabe i bardzo słabe (3z).

Na terenie sołectwa przeważają grunty orne klas średniodobrych (IVa, IVb) oraz słabych (RV). Zajmują one łącznie 55,87% wszystkich gruntów pozostających w użytkowaniu rolnym. Zdecydowanie mniejszy udział prezentują łąki (27,51% użytków rolnych na terenie sołectwa) oraz pastwiska (13,85% wszystkich użytków rolnych na terenie sołectwa). Bardzo mały jest udział gleb klasy III – łącznie ok. 4,31 ha. Udział poszczególnych klas gleb przedstawiono w tabeli 3.

⁵ Chmura A. I in., Rozpoznanie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemi wraz z programem wykonania prac terenowych oraz dokumentowania osuwisk na obszarze Powiatu Pszczyńskiego; PIG Sosnowiec, listopad 2010

Tabela 2 Użytkowanie powierzchni sołectwa Piasek na podstawie mapy ewidencyjnej

Grupa użytków gruntowych	Rodzaj użytku gruntowego	Oznaczenie	Sołectwo Piasek	
			ha / %	
Użytki rolne	Grunty orne	R	151,43	12,34
	Sady	S	1,90	0,15
	Łąki trwałe	Ł	75,70	6,17
	Pastwiska trwałe	Ps	35,70	2,91
	Użytki rolne zabudowane	BR	16,74	1,36
	Grunty pod stawami	Wsr	5,21	0,42
	Rowy	W	2,09	0,17
	Użytki rolne razem			288,77
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Lasy	Ls	783,21	63,84
	Grunty zadrzewione i zakrzewione	Lz	1,24	0,1
	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem		784,45	63,94
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	B	67,42	5,5
	Tereny przemysłowe	Ba	brak	
	Inne tereny zabudowane	Bi	3,16	0,26
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	Bp	1,65	0,13

	Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe	Bz	3,28	0,27
	Użytki kopalne	K	Brak	
	Tereny komunikacji			
	Drogi	Dr	53,34	4,35
	Tereny kolejowe	Tk	6,69	0,55
	Inne tereny komunikacyjne	Ti	brak	
	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem		135,64	11,05
Użytki ekologiczne	Użytki ekologiczne	E	Brak	
Nie użytki	Nie użytki	N	4,41	0,36
Grunty pod wodami	Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	Wm	Brak	
	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	Wp	3,29	0,27
	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	Ws	0,32	0,03
	Grunty pod wodami razem		3,61	0,29
Tereny różne	Tereny różne	Tr	10,05	0,82
Razem			1226,83	100%

Tabela 3 Klasy gleb sołectwa Piasek na podstawie mapy ewidencyjnej

Klasa Gleby	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI	ŁIII	ŁIV	ŁV	ŁVI	PsIII	PsIV	PsV
Sołectwo Piasek ok.283,58 ha	4,66	18,29	67,28	72,86	3,20	4,43	50,92	22,53	0,13	3,14	34,43	1,71

100%	1,64	6,45	23,73	25,69	1,13	1,56	17,96	7,94	0,05	1,11	12,14	0,6
------	------	------	-------	-------	------	------	-------	------	------	------	-------	-----

2.7 ZASOBY NATURALNE

Pod całym terenem sołectwa Piasek zostało udokumentowane złożo węgla kamiennego Kobiór-Pszczyna (ID Midas 373). Jak dotąd złożo nie było przedmiotem eksploatacji, brak jest również informacji o ewentualnych planach eksploatacji tego złoża.

2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Sołectwo Piasek wyraźnie dzieli się na dwie części zdecydowanie różniące się swoim charakterem. Północną część sołectwa zajmują Lasy Pszczyńskie, czyli zwarty kompleks leśny należący do Lasów Państwowych i przez nie intensywnie gospodarowany. Południowa część sołectwa jest w mniejszym lub większym stopniu zurbanizowana, znajduje się tu centrum sołectwa z zabudową usługową oraz rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej przedzielone gruntami ornymi. W rejonie Kolonii Wolność charakterystyczny jest udział niewielkich zadrzewień. Południową część sołectwa zajmuje dolina Dokawy. Ważnym elementem sołectwa, który jest poważną barierą zarówno ekologiczną jak i społeczną jest DK1, a w mniejszym stopniu linia kolejowa relacji Katowice-Bielsko-Biała.

Występujące w części północnej sołectwa lasy pod względem przyrodniczym przedstawiają niską wartość. Stwierdzenie takie może zakrawać niemal na świętokradztwo, ale należy zauważyć, że pomimo iż zajmują one blisko 2/3 powierzchni sołectwa to na próżno szukać tu obiektów cennych przyrodniczo. Występujące tu lasy to intensywnie eksploatowane gospodarce monokultury sosnowe, które tylko w bardzo daleki sposób nawiązują do będącego tu zbiorowiskiem klimaksowym podgórskiego boru trzcinnikowego. Lasy te są silnie zniekształcone poprzez intensywnie prowadzoną gospodarkę leśną i zaznaczają się w nich wszystkie negatywne cechy: juwenalizacja, monotypizacja, pinetyzacja, fruitecetyzacja i cespityzacja. Zaznacza się tu silne przesuszenie gleb na skutek bardzo gęstej sieci melioracyjnej. Na paradoks zakrawa, że choć lasy te zajmują tak rozległe powierzchnie, to właściwie nie sposób czegoś więcej na ich temat napisać. To po prostu wielkopowierzchniowe uprawy sosny pozbawione walorów przyrodniczych. Oczywiście wśród tych rozległych powierzchni leśnych zdarzają się drzewostany starsze czy cechujące się bardziej zróżnicowanym charakterem (np. domieszki buka w oddziale 27), nie zmienia to jednak faktu, że wszystkie one pozostają w zarządzie Lasów Państwowych i poddane są prawidłom gospodarki leśnej. Z ciekawszych przyrodniczo terenów należy tu wymienić Staw Osowiec, w którym wykształcił się pas szuwarów, a także doliny Dopływu ze Studzienic (południowa część terenów leśnych) oraz ciek bez nazwy w północno-wschodniej części terenów leśnych (oddziały 6 i 7), gdzie wzdłuż cieków wykształciły się lasy o charakterze łągowy *Fraxino-alnetum*, również one jednak charakteryzują się niskim wiekiem. Pomimo, że Lasy Pszczyńskie pod względem przyrodniczym są dość ubogie, to jednak pełnią oczywiście ważną rolę bioklimatyczną oraz pełnią funkcję ważnego korytarza ekologicznego.

Centralna część sołectwa właściwie pozbawiona jest większych walorów przyrodniczych. Występują tu dość jednorodne tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej przemieszane gruntami ornymi, które miejscami są jeszcze użytkowane, miejscami zaś podlegają ugorowaniu. Ciekawym elementem tej części sołectwa,

a szczególnie Kolonii Wolności są lokalne, niewielkie zadrzewienia np. przy ul. Słowackiego, przy ul. Wolności, czy w dolinie ciek bez nazwy. Zadrzewienia takie można wyróżnić również wzdłuż DK1: przy stacji benzynowej oraz na południe od ul. Rodzinnej. Niestety mają one również niską wartość przyrodniczą, gdyż stanowią zwykle nasadzenia sosny, brzozy, dębów. Zadrzewienia te mają charakter stricte gospodarczy, ale mimo to również są ważne dla zachowania lokalnej bioróżnorodności, stanowiąc enklawy leśne wśród terenów zurbanizowanych lub rolnych. Jedynie w zadrzewieniach wzdłuż ciek bez nazwy, który płynie pomiędzy ul. Leśną i ul. Słowackiego oraz nieznacznie w zadrzewieniach na południe od ul. Rodzinnej zaznacza się udział olchy świadczący o pierwotnie łągowym charakterze tych lasów. Niestety udział ten jest tylko nieznaczny i nie możemy tu mówić o pełni wykształconych lasach łągowych, lasy tu występujące również zostały poddane silnej degradacji i przekształceniu. Bardzo ciekawym i cennym przyrodniczo elementem sołectwa jest aleja dębowa stanowiąca pomnik przyrody.

Mniej cennym terenem pod względem przyrodniczym, ale i tak zdecydowanie wyróżniającym się spośród mało wartościowych okolicznych terenów rolniczych sołectwa Piasek jest dolina Dokawy. Rozciąga się ona na całej długości sołectwa z zachodu na wschód. Formacja roślinną która przeważa na obszarze doliny Dokawy są pastwiska ze związku *Cynosurion – Lolio-Cynosuretum*, a więc zbiorowiska z panującą życicą trwałą *Lolium perene* i grzebieniłą pospolitą *Cynosurus cristatus* oraz z obfitym udziałem koniczyny *Trifolium sp.* Siedliskiem potencjalnym tej doliny winny być lasy łągowe, niestety występują one sporadycznie i w formie mocno kadłubowej. Dość częste są również zbiorowiska szuwaru trzcinowego *Phragmitetum australis*, które zajmują dość rozległe powierzchnie. W dolinie Dokawy znajduje się również kilka niewielkich stawów, są one jednak zwykle pozbawione pasa szuwarów. Jedynie jeden staw, położony przy DK1 (na południe od ul. Rodzinnej i niewielkiego lasu) obecnie nie jest zagospodarowany i porasta szuwarami. Należy w tym miejscu wskazać jeden teren o podwyższonej wartości przyrodniczej, jest to niewielki las o charakterze łągowym położony pomiędzy ul. Powstańców Śląskich, ul. Katowicką i linią kolejową. Być może jest to teren dawnego stawu. Choć teren ten zajmuje niewielki obszar, to jednak świadczy on o łągowym potencjale tego terenu.

Naturalne siedliska, które występowały na terenie sołectwa Piasek to⁶:

- niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum* (w dolinach cieków, a w szczególności Dokawy);
- grądy subkontynentalne dębowo-lipowo-grabowe *Tilio-Carpinetum* (cała zurbanizowana część sołectwa);
- podgórski wilgotny bór trzcinnikowy (*Calamagrostrio villosae – Pinetum*)

Spośród wyżej wymienionych zbiorowisk obecnie występują jedynie łągi olszowe w dolinach cieków choć te zbiorowiska mają charakter silnie kadłubowy. Pozostałe naturalne zbiorowiska uwidaczniają się jedynie jako niewielkie płyty w lasach gospodarczych, taką pozostałością lasów grądowych może być również aleja dębowa stanowiąca pomnik przyrody. Należy się spodziewać, w przypadku pozostawienia bez użytkowania łąk znajdujących się w dolinie Dokawy szybkiego wzrostu lasów łągowych. Pozostałe siedliska

⁶ Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995

zostały silnie przekształcone przez rolnictwo i leśnictwo, powrót do stanu zgodnego z siedliskiem naturalnym wymagałby specjalnych działań.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

W myśl ustawy o ochronie przyrody na terenie sołectwa Piasek ustanowiono jeden pomnik przyrody: Aleję Dębową (Decyzja nr RL-VII-7140/23/81 o uznaniu za pomnik przyrody Wojewody Katowickiego z dnia 17.09.1981 r.). Składa się ona z kilkudziesięciu dębów szypułkowych położonych w centralnej części sołectwa, wzdłuż linii kolejowej; aleja kontynuuje się na terenie miasta Pszczyna. Poza aleją nie występują tu jakiegokolwiek inne formy ochrony przyrody, na terenie sołectwa Piasek nie występują również tereny, które byłyby proponowane do objęcia ochroną.

Na terenie sołectwa, w jego części północnej, w literaturze przedmiotu wytypowano korytarz ekologiczny⁷ dla ssaków kopytnych i drapieżnych Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie. Dolina Korzeńca z kolei została zaklasyfikowana jako tzw. korytarz spójności, znajduje się ona jednak tuż za północną granicą sołectwa. Funkcję lokalnego korytarza ekologicznego pełni dolina Dokawy, przebiegająca przez południową część sołectwa. Na terenie sołectwa nie wyznaczono korytarzy ekologicznych dla ptaków. Poważną barierą dla wymienionych wyżej korytarzy ekologicznych jest DK1 przecinająca Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie z północy na południe.

2.10 KRAJOBRAZ

Krajobraz sołectwa jest niejednorodny, generalnie charakteryzując się podziałem na trzy zdecydowanie różne jednostki: teren krajobrazów leśnych w północnej części sołectwa, teren krajobrazu wsi ze znacznym udziałem terenów mocniej zurbanizowanych, również w typie podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną oraz krajobrazem dolin cieków w dolinie Dokawy.

Cały obszar zurbanizowanej części sołectwa cechuje krajobraz typowo rolniczy, wiejski, z dominacją zabudowy jednorodzinnej z ogrodami, a także zabudowy gospodarczej. Zabudowa ta koncentruje się głównie w centrum Piasku, wzdłuż głównych dróg, miejscami wkraczając w otwarte tereny rolne. Duży obszary sołectwa zajmują Lasy Pszczyńskie, gdzie jednak brak jest ciekawych krajobrazów leśnych, dominują tu bowiem jednogatunkowe monokultury sosny, cechujące się niskimi walorami krajobrazu. W krajobrazie zaznacza się dolina potoku Dokawa, której urok można docenić dopiero z przekraczających ją ulic: Dębowej czy Katowickiej.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie występuje kilka obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Są to:

- budynek mieszkalny wielorodzinny przy ulicy Dworcowej 4,
- budynek mieszkalny przy ulicy Forsycji 10,
- budynek mieszkalny przy ulicy Jasnej 38,
- budynek mieszkalny przy ulicy Katowickiej 43,

⁷ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007

- budynek mieszkalny przy ulicy Leśnej 47,
- budynki mieszkalne przy ulicy Powstańców Śląskich 36, 38,
- budynki mieszkalne przy ulicy Słowackiego 1, 55,
- budynek mieszkalny przy ulicy Wolności 2,
- budynek użyteczności publicznej – przedszkole przy skrzyżowaniu ulic Katowickiej i Szkolnej 2.

Na terenie sołectwa znajdują się również stanowiska archeologiczne, dla których projekt planu ustalił strefę ochrony konserwatorskiej.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania z 2005 r. (patrz rozdział 1.4) oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2012 r. Zmiany, które wprowadza opisywany plan polegają w zdecydowanej większości na uzupełnieniu luk w zabudowie. Nie zmienia się w sposób znaczący istniejący układ urbanistyczny. Zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu będą więc w zasadzie podobne do tych, które nastąpią w przypadku wprowadzenia nowego planu. W dalszym ciągu rozwijałyby się ekstensywna zabudowa mieszkaniowa oraz zagrodowa.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Na terenie sołectwa Piasek nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Pewnym problemem jest niewątpliwie przebieg przez środek sołectwa bardzo ruchliwej i uciążliwej dla otoczenia drogi krajowej nr 1.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynie na znaczące zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala:

- ustala się odprowadzenie ścieków bytowych oraz ścieków przemysłowych podczyszczonych do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi do kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej lub ciśnieniowej,
- dopuszcza się zastosowanie zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych.,
- ustala się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej systemu otwartego lub zamkniętego bądź do rowów i cieków,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych,
- ustala się wymóg podczyszczenia wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowisk, baz transportowych oraz parkingów powyżej 0,1 ha w przypadku przekroczenia wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych.

5.2 WPLYW NA WODY PODZIEMNE

Na części analizowanego terenu występuje czwartorzędowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę wywozu nieczystości oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPLYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat oraz na znaczące zmiany występujących obecnie topoklimatów. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala nakaz stosowania do celów grzewczych, technologicznych, przygotowywania posiłków i ciepłej wody użytkowej urządzeń o dopuszczalnej zgodnie z przepisami odrębnymi emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPLYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada poszerzenie funkcji mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.4.2 WPLYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu). Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie to uprawiane grunty rolne (zaznaczono je na mapie nr 1). W wielu przypadkach będą to znaczące areale. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, jednakże bez względu na ten fakt zostaną one bezpowrotnie stracone dla rolnictwa.

Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1205) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Projekt planu wprowadza urbanizację na tereny gruntów rolnych III klasy, są to jednak tylko niewielkie powierzchnie. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje przekształcanie gruntów leśnych na cele nieleśne.

5.5 WPLYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego i uniemożliwiały w przyszłości ich eksploatację. Obecnie złoża nie są eksploatowane, jak również brak jest informacji by jakkolwiek podmiot starał się o koncesję na wydobycie tych złóż.

5.6 WPLYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Na analizowanym terenie występują głównie grunty rolne oraz tereny mieszkaniowe. Projekt planu wprowadza tereny budowlane (MN, MNZ, RM, U) na terenach obecnie niezainwestowanych. Na wszystkich terenach, które nie są obecnie zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości) bądź też przydomowe place i ogrody. Wskazano je na załączniku mapowym nr 1. Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Grunty rolne przeznaczone do zabudowy występują zwykle w pobliżu terenów już zainwestowanych, stanowiąc przydomowe poletka. Za niezwykle pozytywne należy uznać, że pozostawiono dolinę Dokawy oraz tereny Lasów Pszczyńsko-Kobiórskich wolne od zabudowy. Projekt planu

wprowadza również nowe drogi klasy dojazdowa mające służyć obsłudze nowych rozległych terenów mieszkaniowych. Za pozytywne należy uznać, że również te nowe drogi prowadzone są poza terenami cennymi przyrodniczo, głównie po terenach rolnych lub po istniejących już drogach polnych.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do zabudowy nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPLYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na terenie sołectwa Piasek nie występują formy ochrony przyrody, za wyjątkiem grupowego pomnika przyrody w postaci alei dębowej. Projekt planu uwzględnia pomniki przyrody na rysunku planu, a w tekście nakazuje się ich ochronę zgodnie z przepisami powołującymi tę formę ochrony przyrody.

Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie stanowią korytarze migracyjne dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a dolina Korzeńca dodatkowo stanowi tzw. korytarz spójności. Realizacja ustaleń całego planu nie przyczyni się do pogorszenia własności korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, gdyż projekt planu pozostawia te tereny w zagospodarowaniu leśnym i nie wprowadza tu nowych barier w postaci dróg czy terenów zabudowy. Również dolina Dokawy pozostawiona jest wolna od zabudowy i nie przewiduje się zagrożenia dla jej ciągłości. Projekt planu nie wprowadza żadnych funkcji (jak zespoły zabudowy wysokiej, elektrownie wiatrowe), które mogłyby zagrozić migrującym ptakom.

5.8 WPLYW NA KRAJOBRAZ

Projekt planu polega na uzupełnieniu istniejącego układu urbanistycznego. Przyjęty w miejscowym planie kierunek rozwoju analizowanego terenu nie wpłynie znacząco na zmianę jej krajobrazu – tereny będą rozwijały się na kształt dotychczasowy. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

5.9 WPLYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie występuje szereg obiektów mających charakter zabytkowy i o wartościach kulturowych: zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne. Ich szczegółowe zestawienie znajduje się w projekcie planu, wskazano je również na rysunku planu. W projekcie planu wprowadzono szereg ustaleń ochraniających zabytki i obiekty kulturowe. W związku z wprowadzonymi zapisami nie przewiduje się zagrożenia tego elementu dziedzictwa kulturowego.

5.10 WPLYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu,

kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN, MNZ i RM), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza nakaz stosowania do celów grzewczych, technologicznych, przygotowywania posiłków i ciepłej wody użytkowej urządzeń o dopuszczalnej zgodnie z przepisami odrębnymi emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku powstania tak rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji ulegnie znaczącemu pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach usługowych i infrastrukturalnych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Nie przewiduje się budowy nowych arterii drogowych, ani dużych terenów produkcyjnych. Zagrożenie związane z ponadnormatywnym hałasem może więc wystąpić tylko na terenach zabudowy mieszkaniowej bądź zagrodowej, a jak wspomniano powyżej ponadnormatywny hałas należy ograniczyć do granic działki. Niewątpliwie jednak powstanie rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej przyczyni się do pogorszenia jakości klimatu akustycznego. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1:

- Tereny MW – należy traktować jako tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- Tereny o symbolach MN i MNZ należy traktować jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- Tereny o symbolu MU - należy traktować jako tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- Tereny o symbolu RM – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych
- Tereny o symbolu US należy traktować jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

W projekcie planu ustalono również nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych pokazanych na rysunku planu wzdłuż sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymogami przepisów odrębnych.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami poza terenem gminy. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (Ustawa z 27 kwietnia 2012 r. o odpadach, Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami, nie ma więc potrzeby, ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia przepisami miejscowego planu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w dolinie Dokawy występują zagrożenia powodziowe. Projekt planu ustala, dla tych terenów zakaz lokalizacji nowych podpiwniczonych budynków oraz konieczność realizacji parterów budynków na wysokości minimum 1,2 m od powierzchni terenu dla terenów przeznaczonych do zabudowy. Jednocześnie należy zaznaczyć, że tereny te nie stanowią terenów szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu przepisów ustawy prawo wodne.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na terenie sołectwa Piasek nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi lub osuwiska.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

W szczególności zaproponowano:

- ustala się odprowadzenie ścieków bytowych oraz ścieków przemysłowych podczyszczonych do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi do kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej lub ciśnieniowej,
- dopuszcza się zastosowanie zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych.,
- ustala się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej systemu otwartego lub zamkniętego bądź do rowów i cieków,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych,
- ustala się wymóg podczyszczenia wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowisk, baz transportowych oraz parkingów powyżej 0,1 ha w przypadku przekroczenia wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych.
- nakaz stosowania do celów grzewczych , technologicznych, przygotowywania posiłków i ciepłej wody użytkowej paliw niepowodujących przekroczenia aktualnych na dzień uchwalenia planu norm ochrony środowiska,
- grodzenie nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zasady postępowania na terenach zalewowych,
- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.
- Zasady ochrony zabytków i dóbr ochrony kultury,
- Ustalenia dla pomników przyrody,
- Szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na jakikolwiek obszar Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. 2012 r., poz. 647 z póź. zm.] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna dla sołectwa Piasek.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Celem planu była głównie odpowiedź na wnioski mieszkańców.

Analizowany obszar obejmuje sołectwo Piasek. Na powierzchni terenu na przeważającym obszarze występują piaski i żwiry wodnolodowcowe. Głównym ciekim tego sołectwa jest Dokawa, poza północną granicą sołectwa płynie Korzeniec. Wody podziemne stanowi GZWP nr 346 Pszczyna Żory oraz użytkowe poziomy wodonośne czwartorzędu Użytki rolne zajmują znaczne tereny i ciągle są uprawiane. Niewielka część gruntów to grunty klas III. Na analizowanym terenie występują złoża węgla kamiennego, które nie są eksploatowane. Środowisko przyrodnicze ma głównie charakter terenów rolniczych, będących w użytkowaniu. Cała północna część sołectwa to rozległe kompleksy Lasów Pszczyńsko-Kobiórskich. Dolina Dokawy w dużej mierze pozostawiona jest w stanie naturalnym. Na całym obszarze przeważa krajobraz rolniczy. Na analizowanym terenie nie występują obszary chronione, jedynym obiektem chronionym jest Aleja Dębowa – pomnik przyrody. Na analizowanym terenie występuje kilka obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne. Na terenie sołectwa nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Na analizowanym terenie występują zagrożenia powodziowe, nie notowano natomiast zagrożeń związanych z ruchami masowymi ziemi.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które powodowałyby znaczące negatywne oddziaływania. Projekt pozostawia niezabudowane doliny cieków, co zapewni funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Zmianie przeznaczenia ulegną znaczące powierzchnie arealów rolnych, tereny zurbanizowane nie wkraczają jednak na tereny cenne przyrodniczo. W szczególności nie przewiduje się znaczącego wpływu na wody powierzchniowe, podziemne, klimat, powierzchnię ziemi, przyrodę ożywioną, zabytki, krajobraz oraz na zdrowie i jakość życia mieszkańców, choć należy zaznaczyć, że może ulec pogorszeniu jakość klimatu akustycznego i jakość powietrza na terenach poddanych urbanizacji.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Piasek zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

LITERATURA

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000, ark. Pszczyna, Gugik, Warszawa, 1995;
- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000, ark. Czechowice-Dziedzice, Gugik, Warszawa, 1995;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>
- Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Kęty, PIG, Warszawa 2000;
- Chowaniec J., Witek K., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Pszczyna, PIG, Warszawa 2000;
- Chowaniec J. i In., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Bielsko-Biała i Cieszyn, PIG, Warszawa, 1983,
- Golonka J. i inni, Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Bielsko-Biała, WG, Warszawa, 1978
- Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009;
- Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla mpzp sołectwa Piasek w granicach administracyjnych z listopada 2013 r., Geologic Tomasz Miłowski;
- Przemysław S., Propozycja utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Rontok Duży [w] Przyroda Górnego Śląska nr 29/2002,
- Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Ryłko W., Paul Z., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Cieszyn, WG, Warszawa, 1994
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Pszczyna, Instytut projektowania miast i regionów, Wydział Architektury, Politechnika Krakowska, 1997;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pszczyna, Pracownia Plan, Pszczyna, 2012 r.